

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3936/2019
20.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Снежана Дуњић, адвокат из ..., против туженог Друштво за спољну трговину „AWT International“ д.о.о. Београд, са седиштем у ..., чији је пуномоћник Ђорђе Новчић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнади штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2070/2017 од 09.02.2018. године, у седници одржаној 20.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2070/2017 од 09.02.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 15/16 од 06.02.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено је решење туженог од 14.11.2011. године којим је тужили отказан уговор о раду од 01.10.2007. године, заједно са анексима овог уговора. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да тужилу врати на рад. Трећим и четвртим ставом изреке одлучено је о трошковима поступка, тако што је тужени обавезан да тужили ове трошкове накнади у износу од 241.500,00 динара. Петим ставом изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2070/2017 од 09.02.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев за поништај решења туженог којим је отказан уговор о раду тужили, заједно са анексима овог уговора. Другим ставом изреке, првостепена пресуда је преиначена у ставу другом, тако што је одбијен тужбени захтев за враћање на рад. Трећим ставом изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка тако што је одбијен захтев тужиле за накнаду ових трошкова, а последњим ставом изреке, тужила је обавезана да туженом накнади трошкове поступка у износу од 315.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, а повреда из тачке 12. ове законске одредбе, на коју се указује у ревизији, не може бити ревизијски разлог, сагласно члану 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је уговором о раду од 01.10.2007. године засновала код туженог радни однос на неодређено време на радном месту ..., а анексом овог уговора промењене су одредбе основног уговора у делу који се односи на висину њене зараде. Тужени је тужили актом од 14.06.2011. године, понудио закључење анекса уговора о раду, којим би тужила била распоређена на упражњено место ..., а на основу Одлуке скупштине друштва о унапређењу пословања организационог дела оперативе и компаније у целини. Истог дана, тужила се упознала са њеним садржајем, али је одбила да потпише пријем, што је констатовано службеном белешком туженог. Тужили је 25.07.2011. године такође упућена понуда за закључење анекса уговора о раду ради премештаја на друге одговарајуће послове због потребе процеса организације рада и то на послове ..., као и у првој понуди, са напоменом да је решењем Агенције за привредне регистре од 25.07.2011. године, разрешена са места Тужили је понуда са анексом достављена дана 14.10.2011. године, на коју се није изјаснила у остављеном року, те јој је решењем бр. .../... од 14.11.2011. године отказан уговор о раду. Тужила је била на боловању у периоду од 01.09.2011. године до 30.11.2011. године, а из налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра, утврђено је да се тужила лечи код интернисте кардиолога од 2009. године са дијагнозом „...“, да су болести штитне жлезде почеле такође 2009. године, због којих је лечена у периоду од 31.08.2012. до 12.09.2012. године, па је и оперисана 04.09.2012. године, након чега је примила одређену терапију. Тужила је лечена на ИОХБ Бањица у периоду од 09.09.2011. године до 21.12.2011. године, спондилозна ануларна фисура и дискус хернија. Дана 10.04.2014. године оперисана је на Клиници за онкологију и радиологију Србије због ... на ..., а тужили је уписана и дијагноза – тешка депресијска епизода без симптома психозе. Према мишљењу вештака, ове депресијске епизоде код тужиле, испреплетене са соматским тегобама, које датирају из 2009. године до данас, те су дијагностификоване озбиљне болести штитне жлезде, напади страха, артеријски притисак, утицале на психичку дисфункцију уз погоршање здравственог стања, уз изражене психичке кризе у виду безвољности, децентрације, потиштености, самооптуживања и осећаја ниже вредности, због којих је и лечена од стране надлежних психијатара. Узимајући у виду све наведене околности, вештак је мишљења да су исте утицале на њено расуђивање, уз делимичну пословну способност, тј. да тужила без стручне помоћи правног заступника није била способна да схвати значај правне радње коју врши и последице које из тога произилазе, а везано за анекс уговора о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужила без стручне помоћи правног заступника у смислу члана 56. Закона о

облигационим односима, није била у могућности да предузима правне радње у вези понуде за закључење анекса уговора о раду која јој је достављена 14.10.2011. године, из којих разлога је поништио решење о отказу уговора о раду са обавезом туженог да тужиљу врати на рад.

Преиначујући првостепену пресуду одбијањем тужбеног захтева, другостепени суд је на основу утврђеног чињеничног стања у првостепеном поступку закључио да тужиљина способност да схвати наводе из понуде за закључење уговора о раду није била битно смањена, а чињеница да јој је требала стручна помоћ правног заступника, не указује на њену неспособност, већ потребу да се консултује са стручним лицем, поготову што је тужилца радила на радном месту ... туженог, тј. организовала је и водила пословање, заступала и старала се о законитости рада предузећа, који послови су по својој структури сложени и компликовани, а које је обављала све до одласка на годишњи одмор у августу месецу 2011. године. Понуда која је тужилци уручена тек 14.10.2011. године, је по својој садржини идентична понуди од 14.06.2011. године, са којом се тужилца упознала и одбила да потпише пријем исте, те се према ставу другостепеног суда тужилца сада не може позивати на неспособност за разумевање исте. Како тужилца није потписала анекс уговора о раду, то јој је применом члана 179. тачка 7. Закона о раду, уговор о раду законито отказан.

Разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права нису основани.

Према одредби члана 179. тачка 7. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр.24/05, 61/05 и 54/09), прописано је да послодавац може запосленом понудити измену уговорених услова рада, односно анекс уговора о раду ради премештаја на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада.

Одредбом члана 172. став 1. истог закона, прописано је да уз понуду за закључивање анекса уговора о раду послодавац је дужан да запосленом у писаном облику достави и разлоге за понуду, рок у коме запослени треба да се изјасни у понуди и правне последице које могу да настану одбијањем понуде, да је запослени дужан да се изјасни о понуди за закључивање анекса уговора о раду који одреди послодавац, а који не може бити краћи од осам радних дана, да се сматра да је запослени одбио понуду за закључивање анекса уговора ако се не изјасни у року из става 2. овог члана и да ако запослени и прихвати понуду за закључивање анекса уговора, задржава право да пред надлежним судом оспорава законитост тог уговора.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 7. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду, ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако запослени одбије закључење анекса уговора о раду, у смислу члана 171. став 1. тачка 1) – 4) овог закона.

Полазећи од садржине наведених законских одредби, а у контексту утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд налази да је правилан закључак другостепеног суда да је тужилци законито отказан уговор о раду, јер се у остављеном року није изјаснила о понуди за закључење анекса уговора о раду, којим би била распоређена на радно место и послове ..., са истом зарадом. Супротно наводима ревизије, правилан је закључак другостепеног суда да је тужилца, радећи на месту ... туженог, обављајући одговорне и сложене послове тог радног места, а које је обављала

све до одласка на годишњи одмор у августу 2011. године, могла да разуме смисао наведене понуде, поготову што се са њеном садржином упознала и раније, када је одбила да потпише пријем исте, а што произилази и из исказа тужиље као парничне странке, где ни једним својим наводом није указала да јој није био познат садржај понуде, па и онај део који се односио на зараду, јер је истакла да јој зарада не би била иста, с обзиром да у анексу није било дела зараде који је ишао на рачун у ... у еврима. Осим тога, из исказа тужиље, а и осталих доказа изведених у првостепеном поступку, произилази да је тужилца у спорном периоду, па и у периоду када је била на боловању, користила права и извршавала обавезе из радног односа, као што је право на коришћење годишњег одмора, обавеза достављања дознака и слично.

Оцењујући наводе ревизије којима се полемиче са ставом другостепеног суда у погледу оправданости разлога за закључење анекса уговора о раду, који је тужилца одбила да потпише, Врховни касациони суд налази да исти нису од значаја за одлуку у овој парници, с обзиром на садржину одредби члана 179. став 1. тачка 7. Закона о раду, с тим што напомиње да је тужени, након доношења одлуке о разрешењу тужиље са радног места ..., свакако морао тужилцу да распореди на одговарајуће радно место.

Из наведених разлога, а применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци. С обзиром на успех у ревизијском поступку, трошкови тог поступка нису досуђени тужилци, а ни туженом за састав одговора на ревизију, јер ти трошкови нису били дужни и неопходни за одлучивање.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић